

۱۶۴۱۲۵۰

(قربت معنایی)

فارسی موضوعی محک

مشترک همه رشته‌ها

دوازدهم

ایقتدار و فکری

دکتر غنی احمدنیا

۵۲۲ تست مفهومی

۲۸۶ تست موضوعی

۲۶۶ تست جامع

تو گر عمرت هدر دادی همه را گر تو پر دادی
مده پر باد باقی را که حکمی چون گهر دارد
تو را باید محک باشد به راحت آن کمک باشد
وگرنه سکه جعلی تو پنداری که زر دارد

سرشناسنامه: احمدنیا، علی
عنوان و پدیدآور: فارسی موضوعی قلمرو فکری (قرابت معنایی) دوازدهم
(مشترک همه رشته‌ها)

مؤلف: دکتر علی احمدنیا
مشخصات نشر: تهران: مبتکران: پیشروان ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری: ۳۲۰ ص.: مصور، جدول، نمودار
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۷-۲۹۳۶-۶

وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا
یادداشت: این مدرک در آدرس <http://opace.nlai.ir> قابل دسترسی است.

شماره کتابشناسی ملی: ۵۴۱۰۸۹۲

نام کتاب: قلمرو فکری (قرابت معنایی)

ناشر: مبتکران

مؤلف: دکتر علی احمدنیا

دبیر مجموعه: مهندس هادی عزیززاده

لیتوگرافی: گنجینه‌میناتور

چاپ: کاش

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۷

شمارگان: ۲۰۰۰ جلد

قیمت: ۲۸۰۰۰ تومان

دفتر مرکزی و فروشگاه: میدان انقلاب، خیابان فخرزری، خیابان وحدت نظری شرقی، پلاک ۵۹

تلفن مرکز بخش: ۰۲۱-۶۱۰۹۴۸۷۱-۵

صندوق پستی: ۱۳۱۴۵-۱۵۹

پایگاه اینترنتی: www.mobtaneran.com

فروشگاه اینترنتی: www.mobtaneran.net

شناسنامه

ناشر انتشارات پیشروان
پروانه نشر: ۲۶۲۳

باهمکاری

ناشر انتشارات مبتکران

(پروانه نشر: ۱۶۷/۱۰۲)

حقوق چاپ و نشر، محفوظ و مخصوص ناشر است و هر گونه کپی برداری
و نقل مطالب بدون اجازه ناشر پیگرد قانونی دارد.

«ای نام تو، بهترین سرآغاز بی نام تو نامه کی گنم باز»

برنامه درسی زبان و ادبیات فارسی در نظام آموزشی ایران اسلامی، جایگاه ارزشمند دارد؛ چراکه از یکسو حافظ میراث فرهنگی و از سوی دیگر مؤثرترین ابزار انتقال علوم، معارف، ارزش‌های اعتقادی، فرهنگی و ملی است.

کتاب فارسی دوره متوسطه، بر بنیاد رویکرد عام «برنامه درسی ملی جمهوری اسلامی ایران» یعنی شکوفایی فطرت الهی، استوار است و با توجه به عناصر پنج‌گانه (علم - تفکر - ایمان - اخلاق و عمل) - جلوه‌های آن در چهار پهنه (خود - خلق - خلقت و خالق) بر پایه اهداف «برنامه درسی فارسی» سازمانی تألیف شده است.

برای اجرای بهتر این برنامه و اثربخشی فرایند آموزش یادآوری چند نکته ضروری به نظر می‌رسد:

۱- رویکرد خواننده‌محور، فارسی‌آموزشی، رویکرد مهارتی است یعنی براساس آموزش و تقویت مهارت‌های زبانی و فرهنگی، تأکید دارد و ادامه منطقی کتاب‌های فارسی دوره ابتدایی و دوره اول متوسطه است؛ بنابراین، لازم است شما عزیزان از ساختار و محتوای کتاب‌های پیشین، آگاهی داشته باشید.

۲- رویکرد آموزشی کتاب، رویکرد مبتنی بر یادگیری است؛ بنابراین، طراحی و به‌کارگیری شیوه‌های آموزشی متنوع و روش‌های همیاری و گفت‌وگو توصیه می‌شود. حضور فعال دانش‌آموزان در فرایند یاددهی - یادگیری، کلاس سرزنده، بانشاط و آموزش را پویاتر می‌سازد و به یادگیری، ژرفای بیش‌تری می‌بخشد.

۳- در بخش مهارت‌های خواندن، بایسته است ویژگی‌های «آوایی زبان فارسی، همچون لحن، تکیه، آهنگ و دیگر خرده مهارت‌ها به‌طور مناسب، مورد توجه قرار گیرد.

۴- با توجه به رویکرد مهارتی، آنچه در بخش بررسی متن اهمیت دارد، «کافی عملی متون» است؛ یعنی فرصتی که متن‌ها را پس از خوانش، در سه قلمرو بررسی می‌کنیم: «کار، سطح درک و فهم ما را نسبت به محتوای اثر، فراتر خواهد برد. یکی از آسان‌ترین و رایج‌ترین شیوه‌های بررسی و کالبدشکافی و تحلیل هر اثر، این است که متن در سه قلمرو بررسی شود: «زبانی - ادبی - فکری»

الف) قلمرو زبانی:

این قلمرو، دامنه گسترده‌ای دارد؛ از این‌رو، آنرا به سطوح کوچک‌تر تقسیم می‌کنیم:

سطح واژگانی: در اینجا، لغت‌ها، روابط معنایی واژه‌ها و همچنین دست‌نویسی بررسی می‌شوند.

سطح دستور یا نحوی: در اینجا متن از دید ترکیبات و قواعد دستوری، کاربردهای دستور تاریخی، کوتاهی و بلندی جمله‌ها بررسی می‌شوند.

ب) قلمرو ادبی:

در اینجا شیوه نویسنده‌گی در به کارگیری عناصر زیبایی آفرین در سطح زیر بررسی می‌شود: سطح آوایی یا موسیقایی: در این مرحله، متن را از دید لفظی (وزن، قافیه، ردیف، آرایه‌های لفظی و تناسب آوایی، مانند واج‌آرایی، تکرار، سجع، جناس و ...) بررسی می‌کنیم. سطح بیانی: در این مرحله متن از دید مسائل علم بیان، نظیر «تشبیه، استعاره، مجاز و کنایه» بررسی می‌شود.

سطح بدیع معنوی: متن از دید تناسب‌های معنایی همچون تضاد، ایهام، مراعات نظیر و ... بازخوانی می‌شود.

ج) قلمرو فکری:

در این مرحله، متن از دید ویژگی‌های فکری، روحیات، اعتقادات، گرایش‌ها، نوع نگرش به جهان و دیگر جنبه‌های فکری مانند موضوع‌های زیر، بررسی می‌شود:

عینی / ذهنی، شادی / غم، خردگرا / عشق‌گرا، عرفانی / طبیعت‌گرا، خوش‌بینی / بدبینی، محلی یا میهنی / جهانی و ...

تقویت توانایی فهم و درک متن یکی از بهترین اهداف آموزشی این درس است. ایجاد فرصت برای تأمل در لایه‌های محتوا، هم‌کنش گروه‌های دانش‌آموزی، به پرورش قدرت معناسازی ذهن زبان‌آموزان کمک می‌کند.

توضیح درباره این کتاب و شیوه ارائه مطالب:

فارسی دوازدهم بسیار کامل و جامع از نظر مفهوم (قدروند) مورد بحث قرار گرفته است. شیوه کار در تدریس قلمرو فکری فارسی دوازدهم به این صورت بوده است که:

ابتدا درس معرفی شده است؛ سپس خلاصه درس و مفاهیم ارائه شده، درس بیان شده است و بعد از آن مفاهیم ابیات و عبارات مهم درس آورده شده است و در پایان به پرسش‌های قلمرو فکری هر درس جواب داده شده است.

در پایان کتاب پرسش‌های چهارگزینه‌ای (= تست‌ها) بیان شده‌اند. ارائه تست‌ها به ترتیب درس‌ها و فصل‌های کتاب بوده است و سعی شده است تست‌ها به گونه‌ای بیان شوند که تشابه کامل به تست‌های کنکور سراسری داشته باشد.

امیدوارم آموزش این کتاب به رشد و شکوفایی ادبیات و پرورش لیاقت‌ها و شایستگی‌ها در نسل جوان یاری رساند و آنها را در رسیدن به هدف یاریگر باشد.

* تشکر و قدردانی:

- ۱- ابتدا لازم می‌دانم از جناب مهندس هادی عزیززاده نهایت قدردانی را داشته باشم که آشنایی با این استاد فاضل و گرانقدر برای من افتخاری بود، همیشه به خود می‌بالم و خدا را شاکرم.
- ۲- از مدیر عامل فاضل، فرهنگی و فرهیخته انتشارات مبتکران جناب آقای «یحیی دهقانی» بسیار سپاسگزارم امیدوارم همیشه شاد و سالم باشند تا جوانان این مرز و بوم بتوانند از سرچشمهٔ بیکران فضل و دانش ایشان سیراب گردند.
- ۳- «خ»ها طوبی عینی‌پور، رویا قطاری و شیوا خوش‌نقش که در بازخوانی کتاب بسیار زحمت کشیده‌اند.
- ۴- «ت»ها نجمه کمیزی، ساینه صلح‌جو که حروفچینی و صفحه‌آرایی کتاب را بر عهده داشته‌اند.
- ۵- «خا»ها بهاره خدای (گرافیکست) و مینا هرمزی (طراح جلد)
- ۶- از همکاران «س» و «ف» یختهٔ خودم جناب آقای «دکتر هامون سبطی»، «دکتر علی سلطانی گرد فرامرزی» و «سر» خانم مهوش رضایی» بسیار سپاسگزارم.
- ۷- از سرکار خانم «زهرا» اشور - سینا احمدنیا - صبا احمدنیا و مریم احمدنیا» که در به ثمر رسیدن این مجموعه یار گرمر - ده‌اند نهایت سپاسگزاری را دارم.
- در پایان لازم می‌دانم از «استاد» فاضل - همکاران گرانمایه و همچنین همه خوانندگان عزیز» تقاضا کنم که پیشنهادها و نظرات خود را، آن‌کنند تا چنانچه کاستی و نقصی هست در چاپ‌های بعد برطرف گردد:

آدرس:

t.me/adabiat-ahmadnia

علی احمدنیا

دکتر علی احمدنیا

- دکترای زبان و ادبیات فارسی
- استاد دانشگاه و مدرس ادبیات کنکور
- مؤلف بیش از ۱۵ جلد کتاب در زمینه ادبیات
- ارائهٔ مقالات علمی و پژوهشی در زمینه ادبیات
- مدرس مراکز «خرد» - ابوریحان - روشنگران و آموزشگاه هدف»

۹	ستایش: ملکا ذکر تو گویم
۱۱	درس یکم: شکر نعمت
۲۵	درس دوم: از مست و هوشیار
۲۸	شعر خوانی: در مکتب حقایق
۳۵	درس سوم: آزادی (دفتر زمانه)
۴۲	درس چهارم: درس آزاد (ادبیات بومی ۱)
۴۳	درس پنجم: دماوندیه
۴۸	درس ششم: نی نامه
۵۲	گنج حکمت: کتاب ج. حق (برگرفته از فیه ما فیه)
۶۱	درس هفتم: در حرمت (سوای عشق)
۶۵	شعر خوانی: صبح ستاره بر آن
۶۹	درس هشتم: از پاریز تا پاریس
۷۱	گنج حکمت: سه مرکب زندگی
۷۶	درس نهم: کویر
۸۰	روان خوانی: بوی جوی مولیان
۸۹	درس دهم: فصل شکوفایی
۹۱	گنج حکمت: تیرانا
۹۷	درس یازدهم: آن شب عزیز
۹۹	شعر خوانی: شکوه چشمان تو
۱۰۱	درس دوازدهم: گذر سیاوش از آتش
۱۱۰	گنج حکمت: به جوانمردی کوش
۱۱۶	درس سیزدهم: خوان هشتم
۱۲۰	شعر خوانی: ای میهن

۱۲۴	درس چهاردهم: سی مرغ و سیمرغ
۱۲۸	گنج حکمت: کلان‌تر و اولی‌تر
۱۳۴	درس پانزدهم: درس آزاد (ادبیات بومی ۲)
۱۳۵	درس شانزدهم: کباب غاز
۱۴۰	وان خوانی: ارمیا
۱۴۴	درس هفدهم: خنده تو
۱۴۶	گنج حکمت: مسافر
۱۴۹	درس هجدهم: عشق جاودانی
۱۵۱	روان‌خوانی: خربس
۱۵۴	نیایش: لطف تو
۱۵۹	پرسشهای چهارگزینه‌ای
۲۱۳	پاسخ‌نامه پرسشهای چهارگزینه‌ای
۲۴۶	تست‌های جامع
۲۹۸	پاسخ‌نامه تست‌های جامع